

Značaj faktoringa kao oblika kratkoročnog financiranja u praksi hrvatskih poslovnih sustava

Krešić, Karlo

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Dubrovnik / Sveučilište u Dubrovniku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:155:549749>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-23**

SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU
UNIVERSITY OF DUBROVNIK

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Dubrovnik](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU
ODJEL ZA EKONOMIJU I POSLOVNU EKONOMIJU

KARLO KREŠIĆ
ZNAČAJ FAKTORINGA KAO OBLIKA
KRATKOROČNOG FINANCIRANJA U PRAKSI
HRVATSKIH POSLOVNIH SUSTAVA
ZAVRŠNI RAD

Dubrovnik, rujan 2021.

SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU
ODJEL ZA EKONOMIJU I POSLOVNU EKONOMIJU

ZNAČAJ FAKTORINGA KAO OBLIKA
KRATKOROČNOG FINANCIRANJA U PRAKSI
HRVATSKIH POSLOVNIH SUSTAVA

ZAVRŠNI RAD

Predmet: Poslovne financije

Studij: Poslovna ekonomija

Studijski smjer: IT menadžment

Mentor: doc. dr. sc. Iris Lončar

Student: Karlo Krešić

Indeks: 0275067610

Stupanj studija: Prediplomski

Dubrovnik, rujan 2021.

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Pojam faktoringa.....	3
2.1. Vrste faktoringa	4
2.1.1. Tuzemni i inozemni faktoring.....	4
2.1.2. Regresni i bezregresni faktoring	4
2.1.3. Dobavljački (obrnuti) faktoring	5
2.2. Prednosti i nedostaci faktoringa.....	7
3. Zakašnjelo plaćanje, kamate i regres	9
3.1. Posebnosti naplate kamate kod izvoznog faktoringa uz sudjelovanje inozemnog uvoznog faktora	10
3.2. Posebnosti kod tihog faktoringa.....	11
3.3. Osiguranje	11
3.4. Naplata	13
4. Zastupljenost faktoringa u Republici Hrvatskoj	15
4.1. Uloga HANFE u poslovima faktoringa	17
5. Financiranje faktoringom - primjer iz prakse	21
6. Zaključak.....	23
7. Literatura.....	24
8. Ilustracije.....	25

SAŽETAK

Pojam faktoring je novi pojam u svijetu financijskog poslovanja na području Republike Hrvatske. Do prije par godina, u Republici Hrvatskoj faktoring je bio potpuno nepoznati pojam, osim za uski krug profesionalaca, te nije bilo zakonske regulative ili nadzora za takav financijski posao. Zbog nedostatka pravnih propisa, faktoring se u početcima klasificirao kao inominantan ugovor. Riječ je o obliku financijskog poslovanja u kojem se kupuju kratkoročna potraživanja. U poslovima faktoringa govori se o financiranju potraživanja, tj. o obliku pozajmljivanja temeljem imovine - potraživanja. Danas se Zakonom o faktoringu uređuju sva pitanja povezana s ovim oblikom financiranja: prava i obveze svih uključenih subjekata, uvjeti korištenja i djelovanja, nadzor, upravljanje i načini smanjenja rizika u poslovanju faktoringom. S obzirom da je faktoring u Republici Hrvatskoj relativno novi pojam, cilj ovog rada je objasniti pojam faktoring, njegove prednosti i nedostatke, kao i specifičnosti ovakvog načina financiranja u praksi hrvatskih poslovnih sustava, a što je posebno bitno s obzirom na rastući značaj faktoringa ne samo za poslovne sustav, već i za nacionalnu ekonomiju u cjelini.

Ključne riječi: Faktoring, Zakon o faktoringu, kratkoročno potraživanje, financiranje.

SUMMARY

The term factoring is a new term in the world of financial operations in the Republic of Croatia. Until a few years ago, in the Republic of Croatia, factoring was a completely unknown concept, except to a narrow circle of professionals, and there was no legislation or supervision for such financial work. Due to the lack of legal regulations, factoring was initially classified as a dominant contract. It is a form of financial business in which short-term receivables are purchased. Factoring deals with the financing of receivables, ie. on the form of lending based on assets - receivables. Today, the Factoring Act regulates all issues related to this form of financing: the rights and obligations of all involved entities, conditions of use and operation, supervision, management and ways to reduce risk in factoring operations. Given that factoring in the Republic of Croatia is a relatively new concept, the aim of this paper is to explain the concept of factoring, its advantages and disadvantages, as well as the specifics of this method of financing in the practice of Croatian business systems. for the business system, but also for the national economy as a whole.

Key words: Factoring, Factoring Act, short-term receivables, financing.

1.Uvod

S obzirom da se veliki broj poslovnih sustava suočava s problemom nelikvidnosti, kao jedno od rješenja je faktoring financiranje.

Factoring funkcionira tako da se odmah isplati 70 do 90 posto vrijednosti fakture na račun prodavatelja fakture, umanjeno za faktoring naknadu. Preostalih 10 do 30 posto vrijednosti fakture doznaju se nakon dospijeca, odnosno nakon što utvrdi obvezu dužnika, koja se umanjuje za faktoring kamatu obračunatu na iznos fakture.

Factoring je financijski posao u kojem se ustupaju odnosno prodaju potraživanja (za prodanu robu ili usluge) prije njihova dospijeca. Obično se otkupljuju kratkoročna potraživanja s rokom dospijeca do 180 dana. Tako se pomoću faktoringa, npr. potraživanje koje dospijeva i koje će vam biti plaćeno za mjesec dana, može naplatiti odmah. Neka faktoring društva, uz mogućnost otkupa potraživanja za obavljene poslove, nude i mogućnost otkupa potraživanja za samo sklopljene poslove.

Potraživanja otkupljuju faktoring društva i banke, naravno – pod određenim uvjetima i uz određenu cijenu: faktoring naknadu i faktoring kamatu. Faktoring naknada po računu kreće se od 100 do 500 kn, a faktoring kamata od 0,2 do 3% na nominalni iznos potraživanja koje je predmet kupoprodaje. Prodavatelj dokazuje postojanje svojih kratkoročnih potraživanja različitom dokumentacijom (računi, situacije, otpremni dokumenti, carinske deklaracije i sl.). Po zaključenju ugovora (treba pripaziti da ugovorom faktoring društvo na sebe preuzme rizik neplaćanja dužnika).

Svrha i ciljevi završnog rada su:

- Objasniti pojam faktoringa
- Opisati vrste faktoringa
- Prikazati faktoring, njegove prednosti i nedostatke, uloga HANFE, te zastupljenost

Za provedbu ovog završnog rada korištena je većinom stručna literatura koja je povezana sa temom završnog rada. Općeniti podaci o poduzeću se preuzeti sa njihove službene stranice. Određeni elementi iz stručne literature su preuzeti, odnosno citirani.

Završni rad je podijeljen na šest dijelova, uključujući Uvod i Zaključak:

- U uvodu je objašnjena definicija rada, svrha i ciljevi rada, metodologija rada, te struktura rada.

- U drugom poglavlju je opisan općeniti pojam faktoringa, vrste faktoringa, prednosti i nedostaci faktoringa. Drugo poglavlje govori o važnosti faktoringa kako u životu tako i u poslovnom svijetu. Objašnjava podjelu faktoringa prema različitim kriterijima.
- U trećem poglavlju objašnjena je detaljno regulacija specifičnih situacija kod faktoringa (plaćanje, kamate, osiguranje te naplata). Prikazuju različite elemente faktoringa strukture i čimbenike koji utječu na njega.
- U četvrtom poglavlju je prikazana zastupljenost faktoringa u Republici Hrvatskoj
- Peto poglavlje se odnosi na financiranje faktoringom primjerom iz prakse (Adriatic Zagreb Faktoring)
- U 6 poglavlju se donose zaključci na temelju prethodno provedenih razmatranja

2. Pojam faktoringa

Člankom 3. na poslove faktoringa primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju obvezni odnosi, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.¹ Prema članku 4. istoimeno je pravni posao u kojemu pružatelj usluge faktoringa, na temelju i u skladu s ugovorom o faktoringu sklopljenim s dobavljačem i/ili kupcem, kupuje predmete faktoringa s pravom ili bez prava na regres.² Znači to je posao u kojemu se kupuju potraživanja za prodanu robu ili izvršene usluge prije nego li dođu na naplatu. Faktoring funkcionira tako da se odmah isplati 70 do 90 posto vrijednosti fakture na račun prodavatelja fakture, umanjeno za faktoring naknadu. Preostalih 10 do 30 posto vrijednosti fakture doznaju se nakon dospijeca, odnosno nakon što utvrdi obvezu dužnika, koja se umanjuje za faktoring kamatu obračunatu na iznos fakture. Predmet faktoringa za potrebe prijenosa može se dokazivati računom ili drugom ispravom prema kojoj isporučitelj dobara ili pružatelj usluga, odnosno osoba kojoj on naloži, obračunava isporučena dobra i obavljene usluge bez obzira na to kako se ta isprava naziva u poslovnom prometu, bilo u obliku pisanog dokumenta ili elektroničkog zapisa sukladno odgovarajućim propisima.³ Faktoring-društvo je pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je upisana u sudski registar na temelju odobrenja Agencije za obavljanje poslova faktoringa. Faktoring-društvo može biti osnovano kao dioničko društvo ili kao društvo s ograničenom odgovornošću. Faktoring-društvo ne može se upisati u sudski registar prije dobivanja odobrenja. Izraze faktoring, factoring i njihove izvedenice može upisati u tvrtku ili koristiti u pravnom prometu samo faktoring.⁴ Faktoring-društvo može obavljati i poslove koji su u neposrednoj ili posrednoj vezi s poslovima faktoringa, a ti poslovi su osobito: prikupljanje, izrada, analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih osoba i fizičkih osoba koje obavljaju samostalne djelatnosti, upravljanje potraživanjima klijenata nastalih s osnove prodane robe i pruženih usluga i savjetovanja u vezi s tim, izvozno financiranje na osnovi otkupa s diskontom i bez regresa dugoročnih nedospjelih tražbina osiguranih financijskim instrumentima (forfeiting), otkup dospjelih tražbina, izdavanje kreditnog pokrića prilikom obavljanja inozemnog faktoringa.

¹ Zakon o faktoringu, čl. 3

² Zakon o faktoringu, čl. 4

³ Zakon o faktoringu, čl. 5

⁴ Zakon o faktoringu, čl. 20

2.1. Vrste faktoringa

U Republici Hrvatskoj postoje četiri vrste i jedna posebna vrsta. Faktoring s obzirom na svoja obilježja može biti tuzemni ili inozemni, regresni ili bezregresni. Posebnu vrstu faktoringa predstavlja dobavljački (obrnuti) faktoring.⁵ U idućim poglavljima se objašnjava jedna po jedna vrsta faktoringa redom.

2.1.1. Tuzemni i inozemni faktoring

Tuzemni faktoring je faktoring u kojemu su svi subjekti rezidenti u smislu zakona kojim se uređuje devizno poslovanje.⁶ Inozemni faktoring je faktoring u kojemu je najmanje jedan od subjekata nerezident u smislu zakona kojim se uređuje devizno poslovanje. Faktoring-društvo smije za predmet faktoringa rezidentu platiti u devizama te od nerezidenta predmet faktoringa naplatiti u devizama u slučaju kada otkupljuje predmet faktoringa koji je sukladno odgovarajućim propisima valjano iskazan u stranoj valuti. Na inozemni faktoring na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje devizno poslovanje.⁷ Kada se jedan sudionik nalazi u inozemstvu, govorimo o inozemnom faktoringu. Razlikuje se uvozni i izvozni faktoring. U slučaju kada je prodavač potraživanja strani pravni subjekt, a njegov kupac Hrvatsko poduzeće, izvodi se uvozni faktoring. Strani pravni subjekt isplaćuje predujam klijentu umanjen za ugovoreni depozit i troškove transakcije. Strani pravni subjekt naplaćuje se izravno od dužnika te u slučaju izostanka naplate naplaćuje se od domaćeg pravnog subjekta. Zbog relativno visokog troška dvo-faktorskog sustava, niski kreditni rejting Hrvatske i ekonomiju orjentiranu prema uvozu, ovakve transakcije se često financiraju i kroz dobavljački faktoring. U slučaju kada je prodavač potraživanja domaći pravni subjekt, a njegov kupac strano poduzeće, organizira se izvozni faktoring. Domaći pravni subjekt isplaćuje predujam u iznosu između 70% i 90% od ukupnog iznosa neto od kamate i naknade. Domaći pravni subjekt naplaćuje se izravno od dužnika te u slučaju izostanka naplate naplaćuje se od stranog pravnog subjekta.

2.1.2. Regresni i bezregresni faktoring

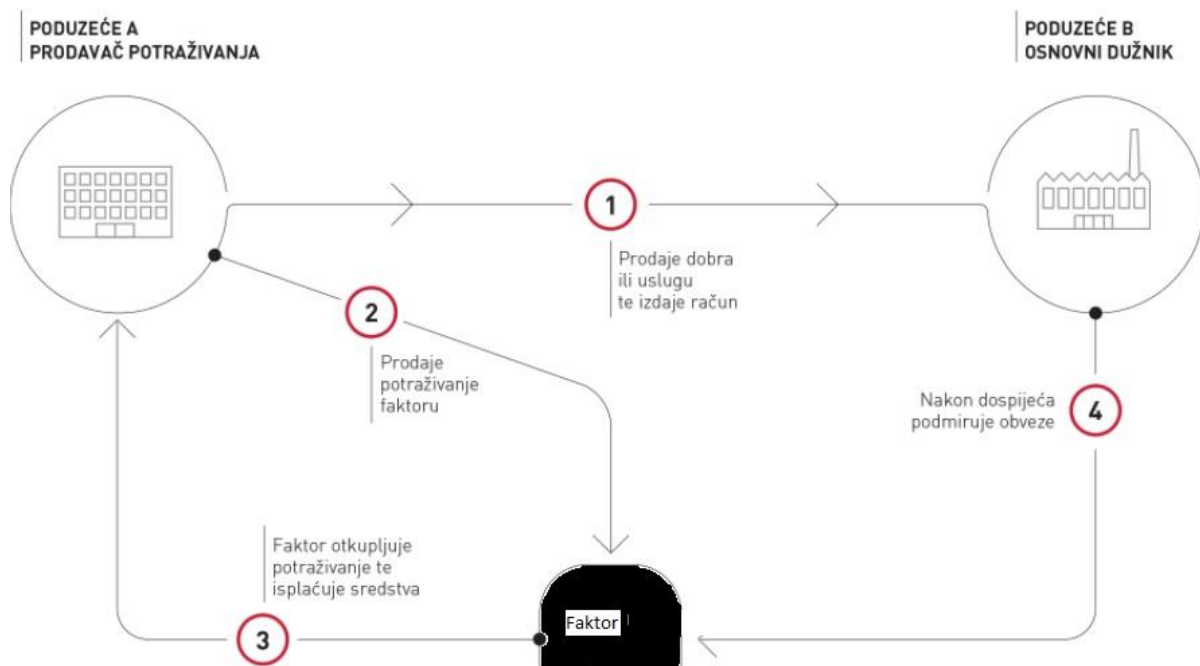
Regresni faktoring je posao faktoringa u kojemu dobavljač jamči pružatelju usluga faktoringa za obvezu kupca. U slučaju nenaplativosti predmeta faktoringa kod regresnog faktoringa pružatelj usluga faktoringa, osim prava iz jamstva iz stavka 1. ovoga članka, ima pravo potraživati i faktoring-kamatu, faktoring-naknadu, administrativnu naknadu te ostale troškove

⁵ Zakon o faktoringu, čl. 8

⁶ Zakon o faktoringu, čl. 9

⁷ Dostupno na: <http://psc.hr/factoring/>

sukladno ugovoru o faktoringu, bez primjene ograničenja iz odredbi kojima se uređuje odgovornost za naplativost ustupljenih tražbina sukladno zakonu kojim se uređuju obvezni odnosi. Faktoring u kojemu je dobavljač odgovoran prema faktoru za ispunjenje obveze kupca i naplatu predmeta faktoringa, te ista odgovornost Dobavljača predstavlja osobnu obvezu dobavljača prema pravnom subjektu. Bezregresni faktoring je faktoring u kojemu cjelokupni rizik naplate tereti pružatelja usluge faktoringa, a dobavljač ne odgovara za naplativost predmeta faktoringa.⁸ Odgovara samo za bonitet i veritet potraživanja. Razlog neplaćanja kupca ili ne postoje ovi razlozi, ali postoji koji treći razlog/razlozi neplaćanja kupca, tada rizik neplaćanja kupca ne preuzima pravni subjekt već isti ostaje na dobavljaču te odgovornost dobavljača za naplativost predmeta faktoringa predstavlja osobnu obvezu dobavljača prema pravnom subjektu

Slika 1. Regresni i bezregresni faktoring

Izvor: <https://www.interfinance.si/hr/hr/factoring-classic.html>

2.1.3. Dobavljački (obrnuti) faktoring

To je oblik faktoringa gdje se društvo obvezuje izvršavati vaše obaveze prema dobavljačima. Ključna razlika između dobavljačkog i običnog faktoringa je da je izloženost usredotočena na jednog kupca (vas), umjesto na jednog dobavljača i mnogo kupaca. Prednosti dobavljačkog faktoringa su osiguranje obrtnog kapitala za vaše dobavljače, produženje rokova plaćanja,

⁸ Zakon o faktoringu, čl. 10

korištenje dodatnih popusta i povećavanje vašeg obrnutog kapitala.⁹ Kada bi jedna tvrtka naručila sirovine za sljedećih mjesec dana u vrijednosti 1 milijun kuna, a da tvrtka nema novca te i ne očekuje prema ugovoru priljev gotovine idućih mjesec dana. Prvo rješenje bi bilo da se tvrtka obraća dobavljačima te traži robu (sirovine) na kredit. Obećava da će podmiriti čim od svojih klijenata primi gotovinu odnosno kad se naplati, međutim to bi se potkrijepilo za najmanje mjesec dana gdje sam dobavljač može slobodno reći DA/NE, čime tvrtka preuzima rizik u oba slučaja te joj ograničava bilancu i novčane primitke i izdatke. Drugo rješenje je da tvrtka komunicira sa zajmodavcem/bankom i surađuje da isplati dobavljače. Prilikom narudžbe sirovina, dobavljač ispisuje račun na 1 milijun kuna stoga tvrtka pregledava potvrđujući da će platiti iznos do dana dospijeca (1 mjesec). Dobavljač u stvarnom vremenu prodaje ugovore zajmodavcu uz popust (npr. 10%), primi potraživanja i ne treba čekati 1 mjesec, prilikom dospijeca tvrtka plaća zajmoprimcu/banci, čime se banka naplatila. Budući da je zajmodavca dogovorila tvrtka, stoga će se isplata isplatiti dobavljaču, a popust će se temeljiti na kreditnoj sposobnosti tvrtke.

Slika 2. Dobavljači faktoring

Izvor: <https://www.interfinance.si/hr/hr/factoring-suppliers.html>

Obrnuti faktoring dio je financiranja lanca opskrbe čiji je cilj uklanjanje trenja u ekosustavu i vođenje bržeg i učinkovitijeg protoka novca usredotočujući se na jednu od glavnih dodirnih točaka između dobavljača i poduzeća - obveze prema dobavljačima. Za razliku od faktoringa, poduzeće ga pokreće umjesto dobavljača da financira svoja potraživanja. Ako se pravilno implementira, može pomoći u poboljšanju likvidnosti u sustavu, boljoj cirkulaciji gotovine, pravodobnim plaćanjima, manjem broju zadanih zadataka i na kraju boljim mogućnostima stvaranja dobiti za tvrtku, kao i za njene dobavljače.

⁹ Dostupno na: <https://www.interfinance.si/hr/hr/factoring-suppliers.html>

2.2. Prednosti i nedostaci faktoringa

Svaki financijski instrument ima svoje prednosti i nedostatke tako i faktoring. Prednosti faktoringa su:¹⁰

- Pобољшanje likvidnosti - kada se u što skorijem vremenu dođe do gotova novca bez ikakvih gubitaka
- Konkurentnost u poslovanju - prijenos potraživanja na faktoring društvo smanjuje rizik naplate i povećanje likvidnosti, što omogućuje da se ponudi kupcima odgodu plaćanja, a pritom se ima pristup novcu
- Uravnoteženje odnosa između kratkoročnih potraživanja i kratkoročnih obveza
- Povećanje kredita, sposobnosti i boniteta – tvrtka dobiva toliki značaj da može na lakši način na osnovu svoga „good will-a“ doći do kredita
- Smanjenje rizika – povećanje vjernosti i ustrajnosti kod dobavljača ili kupaca
- Povećanje rentabilnosti poslovanja – zbog usavršenih odnosa sa dobavljačima i kupcima pojavljuju se novi u poslovanju gdje počinje širenje
- Mogućnost ekspanzije poslovanja, povećanje prodaje i veća konkurentnost

Nedostaci faktoringa:

- Ponekad su složeni uvjeti ugovora što uključuje nerentabilne tarife i visoku kamatnu stopu – troškovi faktoringa su veći od troška bankarskih kredita
- Složena dokumentacija i izvještavanje banci
- Početak smanjenja komunikacije sa kupcima

Slika 3. Prednosti i nedostaci

¹⁰Dostupno na: <https://mentorica.biz/aktualno/prednosti-i-nedostaci-faktoringa-251/>

Izvor: <https://mentorica.biz/aktualno/prednosti-i-nedostaci-faktoringa-251/>

3. Zakašnjelo plaćanje, kamate i regres

Faktor obračunava i naplaćuje zateznu kamatu (osim ako nije izričito drugačije pisano ugovoreno) za sve dane zakašnjenja u ispunjenju svake novčane obveze, od dana dospijeća svakog i bilo kojeg potraživanja Faktora pa sve do dana urednog i cjelovitog ispunjenja dužne činidbe, sa svim pripadajućim potraživanjima i troškovima.

U slučajevima da Kupac pokrene sudski ili neki drugi postupak i/ili odbija plaćanje i/ili istakne prigovor prijeboja i/ili netko treći istakne prigovor pridržaja vlasništva i/ili Kupac istakne reklamacije na robu odnosno usluge i/ili su neka od jamstava u Ugovoru prekršena i/ili umanjena i/ili Kupac nije ili nije u potpunosti ili djelomično isplatio iznos dospjele tražbine, odmah i bez odlaganja po nastupu bilo koje od navedenih okolnosti Dobavljač je dužan pisano obavijestiti Faktora o istima.

U slučaju da Dobavljač ne obavijesti Faktora ili to ne učini na vrijeme, kako je to propisano Faktor ima pravo odmah po saznanju za neku od okolnosti pozvati Dobavljača na povrat izravno Faktoru svakog od Faktora primljenog iznosa (kako predujma tako i ostalih eventualnih iznosa) vezano uz osporenu tražbinu/odnosno tražbinu uz koju su jamstva umanjena, a što uključuje bezuvjetan povrat uplaćenog predujma, uvećanog za redovnu ugovorenu kamatu (ako već nije ranije naplaćena prilikom isplate predujma) od dana isplate predujma pa do dana dospijeća predmeta faktoringa, te uvećanog za zatezne kamate od dospijeća predmeta faktoringa pa do naplate od Dobavljača u cijelosti, te ostale zavisne troškove uvećane za zatezne kamate od dana kada su troškovi nastali pa do naplate u cijelosti, dok Faktor nije u obvezi izvršiti povrat naplaćene faktoring naknade niti faktoring kamate niti drugih troškova, te je Dobavljač obvezan odmah i bez odlaganja postupiti po navedenom pozivu. Dobavljač se obvezuje poduzeti sve potrebne mjere kako bi najkasnije u roku 30 dana od dospijeća predmeta faktoringa postigao sporazum s Kupcem i eventualnom trećom osobom sve na način da u istom roku sporna tražbina unutar predmeta faktoringa bude u cijelosti plaćena Faktoru.

Ukoliko tražbina i nakon 30 dana od dospijeća ne bude u cijelosti plaćena Faktoru, pod uvjetom da je Dobavljač u roku pisano obavijestio Faktora o okolnostima Faktor ima pravo pozvati Dobavljača na povrat izravno Faktoru svakog od Faktora primljenog iznosa (kako predujma tako i ostalih eventualnih iznosa) vezano uz osporenu tražbinu/odnosno tražbinu uz koju su jamstva umanjena, a što uključuje bezuvjetan povrat uplaćenog predujma, uvećanog za redovnu ugovorenu kamatu (ako već nije ranije naplaćena prilikom isplate predujma) od dana isplate predujma pa do dana dospijeća predmeta faktoringa, te uvećanog za zatezne kamate od

dospijeca predmeta faktoringa pa do naplate od Dobavljača u cijelosti, te ostale zavisne troškove uvećane za zatezne kamate od dana kada su troškovi nastali pa do naplate u cijelosti, dok Faktor nije u obvezi izvršiti povrat naplaćene faktoring naknade niti faktoring kamate niti drugih troškova, te je Dobavljač obvezan odmah i bez odlaganja postupiti po navedenom pozivu. Faktor će nakon primitka iznosa neovisno o osnovu primanja, izvršiti povratno ustupanje (re-ustupanje) takve ustupljene tražbine Dobavljaču.

U slučaju kada je ugovorena usluga osiguranja kreditnog rizika, te je Faktor, zbog osporavanja ili koje druge okolnosti i/ili pokrenutog spora i/ili pokrenute arbitraže u obvezi platiti određeni iznos Uvoznom faktoru i/ili osiguravajućem društvu (što uključuje sve eventualne ostale troškove), kao i ako postoji bilo koji iznos tj. dio tražbine koji Kupac nije podmirio zbog osporavanja, pokrenutog spora (arbitraže) i bez obzira da li je Faktor dobio već odštetu za predmetnu tražbinu od strane Uvoznog faktora i/ili osiguravajućeg društva, a neovisno o bilo kojem roku, Dobavljač je dužan iznos koji je Faktor obvezan platiti Uvoznom faktoru i/ili osiguravajućem društvu odmah, na prvi poziv, nadoknaditi Faktoru, neovisno o stanju eventualnog spora i s tim u svezi poduzetih pravnih radnji, a Faktor će izvršiti povrat osporene tražbine Dobavljaču, uvažavajući uobičajene rokove za takva ustupanja. Ukoliko nadležno tijelo bude izvršilo usklađenje kamata i/ili izmjenu visine kamata i/ili promjenu obračuna kamata, te isto stupa na snagu dok su ovi Opći uvjeti na snazi, na odnose Stranaka primijenit će se mjerodavni propisi Nadležnog tijela, a Faktor će o istome obavijestiti Stranke prije primjene takvih propisa.

3.1. Posebnosti naplate kamate kod izvoznog faktoringa uz sudjelovanje inozemnog uvoznog faktora

U slučaju da su kumulativno zadovoljeni svi ovi uvjeti da je između Stranaka ugovoren izvozni faktoring uz sudjelovanje Inozemnog uvoznog faktora, te uz uslugu financiranja i diskontnu naplatu kamate da Kupac nije pokrenuo sudski ili neki drugi postupak, ne odbija plaćanje niti ističe prigovor prijeboja, da netko treći ne ističe prigovor pridržaja vlasništva da Kupac ne ističe reklamaciju na robu odnosno usluge, da nije došlo do kršenja i/ili umanjenja jamstava u Ugovoru, da Kupac zakasni s plaćanjem, ali potom na ugovoreni račun i u cijelosti izvrši plaćanje unutar 3 (tri) radna dana od dana dospijeca ustupljene tražbine, tada Faktor po primitku priljeva neće obračunati Dobavljaču zateznu kamatu. U slučaju da su kumulativno zadovoljeni svi uvjeti navedeni u prethodnom stavku od 1. do 5. te da je kumulativno zadovoljen uvjet da Kupac zakasni s plaćanjem, te kasnije od roka od 3 (tri) radna dana od

dospijeća, ali ranije od 30 (trideset) kalendarskih dana od dana dospijeća ustupljene tražbine, Kupac na ugovoreni račun u cijelosti izvrši plaćanje, tada će Faktor, za period kašnjenja, obračunati kamatu u visini redovne ugovorene kamate, umjesto zatezne kamate.

3.2. Posebnosti kod tihog faktoringa

Osnovno je obilježje tihog faktoringa da niti Faktor niti Dobavljač ne obavještavaju Kupca o ustupu niti o faktoringu, ili ga o istome ne obavještavaju sve do vremena kada nastupe određene okolnosti koje će biti regulirane Ugovorom o faktoringu, što također znači da Dobavljač nije dužan o ustupanju izvijestiti Kupca/Kupce, a niti računi za isporučenu robu ili usluge i druge isprave istog značaja, moraju sadržavati ustupnu klauzulu, ali iste isprave moraju sadržavati ispravan broj bankovnog računa Dobavljača otvorenog kod Faktora.

Radi ove specifične okolnosti kod tihog faktoringa Dobavljač sam radi naplatu faktura, sve dok Kupac nije obaviješten, a eventualna obveza Faktora na pružanje usluge naplate nastaje tek za slučaj i nakon uredne notifikacije Kupca, ako su kumulativno ispunjeni i svi ostali uvjeti. Faktor odnosno Inozemni uvozni faktor, ukoliko je faktura dospjela, a nije plaćena od strane Kupca, ima pravo poslati obavijest Kupcu o sklapanju Ugovora o faktoringu i o ustupanju potraživanja Dobavljača na Faktora odnosno Inozemnog uvoznog faktora.

3.3. Osiguranje

U svrhu osiguranja naplate svih potraživanja Faktora iz Ugovora kao i onih povezanih s Ugovorom uvećano za sve pripadnosti navedenih potraživanja, kao i eventualnih troškova postupka osiguranja, troškova postupaka radi naplate i/ili osiguranja potraživanja Faktora i troškova drugih sudskih postupaka, kao i radi osiguranja potraživanja i/ili troškova koji mogu proizići iz budućih ugovora, dodataka i sporazuma, Dobavljač je obvezan odmah i bez odlaganja uručiti/ustupiti Faktoru sredstva osiguranja koja su određena i ugovorena Ugovorom o faktoringu, kao i sva sredstva osiguranja koja Dobavljač ima ili ima pravo i/ili mogućnost pribaviti od Kupca i od Dobavljačeva jamca i od sudužnika i od treće osobe koja je za pojedinu tražbinu/tražbine neposredno ili posredno po drugoj osnovi obvezana prema Dobavljaču, te sva sredstva osiguranja koja su uobičajena za pojedini posao. Ako bilo koje sredstvo osiguranja iz bilo kojeg razloga, u cijelosti ili djelomično, prestane biti pravno valjano ili obvezujuće za Dobavljača, jamca i/ili sudužnika i/ili Kupca i/ili treću osobu i/ili za imovinu neke, nekih ili svih navedenih osoba, ili prema mišljenju Faktora prestane pružati dostatno osiguranje za obveze iz Ugovora, ili bude u cijelosti ili djelomično iskorišteno, tada su i Dobavljač i jamac i sudužnik i Kupac i navedena treća osoba obvezni, svakodobno - sve do potpune namire

potraživanja Faktora, odmah i bez odlaganja pribaviti i dostaviti Faktoru bilo koje dodatno sredstvo osiguranja koje Faktor zatraži, te sklopiti bilo koje dodatne ugovore i/ili druge isprave koje Faktor zatraži, a posebno one potrebne za pravnu valjanost svakog i bilo kojeg sredstva osiguranja.

U slučaju da je ugovoreno jamstvo i/ili sudužništvo i/ili obveza treće osobe po drugoj osnovi tada se obveze Dobavljača iz prvog i drugog stavka ovoga članka, na jednak način odnose i na jamca i na sudužnika i na treću osobu. Jamci jamče solidarno i neograničeno kao jamci platci i odgovaraju Faktoru za ispunjenje svih obveza Dobavljača prema Ugovoru kao i onih u vezi s Ugovorom. Dobavljač, jamac i sudužnik i treća osoba koja je na drugi način obvezana neopozivo ovlašćuju Faktora da na mjenici, zadužnici i eventualnim drugim primljenim instrumentima osiguranja plaćanja mogu upisati iznose dospjelih potraživanja, te sve druge potrebne sastojke uključivši u odnosu na mjenicu i klauzulu „bez protesta“, domicilirati ih po svojoj volji, te poduzeti sve ostale potrebne radnje i podnijeti ih na naplatu svakim i bilo kojim redoslijedom, kao i poduzeti sve druge radnje radi naplate i/ili osiguranja potraživanja.

Sredstva osiguranja Dobavljača je Faktor ovlašten koristiti kao osiguranje za uredno i pravodobno ispunjenje svih obveza po osnovi ovog Ugovora ili kojeg drugog ugovornog i/ili izvanugovornog odnosa između Faktora i Dobavljača, neovisno o danu nastanka ugovornog ili izvanugovornog odnosa. Sredstva osiguranja sudužnika je Faktor ovlašten koristiti kao osiguranje za uredno i pravodobno ispunjenje svih obveza po osnovi ovog Ugovora ili kojeg drugog ugovornog i/ili izvanugovornog odnosa između Faktora i sudužnika, neovisno o danu nastanka ugovornog ili izvanugovornog odnosa.

Sredstva osiguranja jamca je Faktor ovlašten koristiti kao osiguranje za uredno i pravodobno ispunjenje svih obveza po osnovi ovog Ugovora ili kojeg drugog ugovornog i/ili izvanugovornog odnosa između Faktora i jamca, neovisno o danu nastanka ugovornog ili izvanugovornog odnosa. Sredstva osiguranja Kupca je Faktor ovlašten koristiti kao osiguranje za uredno i pravodobno ispunjenje svih obveza po osnovi ovog Ugovora ili kojeg drugog ugovornog i/ili izvanugovornog odnosa između Faktora i Kupca, neovisno o danu nastanka ugovornog ili izvanugovornog odnosa. Sredstva osiguranja treće osobe koja je obvezana po drugoj osnovi je Faktor ovlašten koristiti kao osiguranje za uredno i pravodobno ispunjenje svih obveza po osnovi ovog Ugovora ili kojeg drugog ugovornog i/ili izvanugovornog odnosa između Faktora i treće osobe, neovisno o danu nastanka ugovornog ili izvanugovornog odnosa.

Faktor ima pravo zadržati i upotrijebiti sva sredstva osiguranja i u slučaju da Ugovor o faktoringu i/ili Ugovor prestane/prestanu biti na snazi po bilo kojoj osnovi (istek, otkaz, raskid ili što treće), za potrebe naplate i/ili osiguranja svih potraživanja Faktora. Nakon prestanka potraživanja Faktora, Faktor je dužan vratiti sredstva osiguranja u roku od 60 dana od dana kada je Faktor primio pisani zahtjev za povrat, osim za slučaj postojanja koje zakonske i/ili drugim propisom i/ili ugovorom i/ili odlukom nadležnog suda i/ili tijela zasnovane obveze povezano uz sredstva osiguranja. Sudužnik i treća osoba koja je na drugi način obvezana odgovara Faktoru solidarno i neograničeno sa Dobavljačem za ispunjenje svih obveza Dobavljača prema Ugovoru kao i onih u vezi s Ugovorom.

3.4. Naplata

Faktor je uvijek i u svako vrijeme, bez najave ili bilo kakvog daljnjeg odobrenja Stranaka, neovisno o tome je li Ugovor još uvijek na snazi, u svrhu namirenja vlastitih dospjelih potraživanja i/ili osiguranja vlastitih dospjelih i/ili nedospjelih potraživanja, zasnovanih na Ugovoru i/ili drugim pravnim poslovima između Stranaka i/ili potraživanja nastalih izvanugovornim odnosom, ovlašten i bez pokretanja sudskog ili drugog postupka zaplijeniti sva potrebna novčana sredstva na svim računima Stranaka, jamaca, sudužnika i trećih osoba obvezanih po drugoj osnovi – bilo domaća ili strana sredstva plaćanja - i ista prenijeti na vlastiti poslovni račun Faktora.

Faktor je potreban iznos zadržati odnosno uskratiti ga drugoj Stranci, u slučaju da Faktor ima obvezu drugoj Stranci isplatiti što s bilo koje osnove, te za isti iznos podmiriti i/ili osigurati potraživanje Faktora, o čemu će Faktor pisano obavijestiti drugu Stranku, najkasnije 3 radna dana od dana kada je Faktor izvršio podmirenje odnosno osiguranje vlastitog potraživanja, poduzeti sve radnje koje smatra potrebnima, pokrenuti sve sudske i izvansudske postupke, iskoristiti sva sredstva osiguranja.

Za slučaj da je između Stranaka ugovoren bezregresni faktoring, te da su kumulativno u cijelosti ispunjeni uvjeti koji su potrebni da rizik neplaćanja Kupca snosi Faktor, tada Faktor za te tražbine za koje je rizik neplaćanja Kupca prešao na Faktora, nema pravo naplatiti od Dobavljača na način kako je to opisano prethodnim stavkom ovoga članka. U slučaju da se ispostavi kako rizik neplaćanja nije trebao prijeći na Faktora, ili se naknadno ispostavi da je pojedino jamstvo ili obveza Dobavljača otpala, Faktor tada ima pravo naplatiti sve što je platio temeljem takve tražbine. Faktor je ovlašten i može u svako doba ustupiti/prenijeti/unovčiti sva ili pojedina svoja potraživanja iz Ugovora ili s njim povezanih ugovora, kao i pripadajuća (sva

ili pojedina) sredstva osiguranja trećima, neovisno o pokretanju ili tijeku sudskog ili drugog postupka prisilne naplate. Stranka može potpuno ili djelomično ustupiti svoja prava i/ili tražbine prema Faktoru na treću osobu samo uz prethodnu pisanu suglasnost Faktora.

Kod djelomične naplate/namirenja odnosno djelomičnog plaćanja dospjelih potraživanja Faktoru, Faktor ima pravo samostalno odrediti redoslijed naplate svojih potraživanja. Na sva i bilo koja potraživanja i prava Faktora ne primjenjuju se ograničenja iz odredbi zakona kojim se uređuju obvezni odnosi u pogledu odgovornosti Dobavljača za naplativost ustupljenih tražbina. Stranka može prebiti svoje tražbine prema Faktoru s tražbinama Faktora prema Stranci samo uz prethodnu pisanu suglasnost Faktora.¹¹

¹¹ Dostupno na: https://www.otpbanka.hr/sites/default/files/dokumenti/opci-uvjeti/opci_uvjeti_faktoringa.pdf

4.Zastupljenost faktoringa u Republici Hrvatskoj

Posao faktoringa ili obavljanje faktoringa u Republici Hrvatskoj može obavljati samo četiri društva koja posjeduju licence HANFE, tj. moraju biti usklađene sa Zakonom o faktoringu:¹²

ADRIATIC ZAGREB FACTORING d.o.o.

ESC Factoring d.o.o.

UXOR GRUPA d.o.o.

CENTAR FAKTOR d.o.o.

Posao faktoringa može obavljati:

1. faktoring-društvo iz članka 20. ovoga Zakona
2. faktoring-društvo iz druge države članice iz članka 59. ovoga Zakona
3. podružnica faktoring-društva iz treće države i faktoring-društva iz druge države članice iz članka 61. ovoga Zakona¹³

Također poslove faktoringa može obavljati svaka kreditna institucija u skladu sa propisima kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj. Faktoring društvo je pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je upisana u sudski registar na temelju odobrenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga. Pretežito je to dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću.¹⁴ Prilikom osnivanja faktoring društva, Zakonom o faktoringu su jasno definirane djelatnosti koje društvo smije obavljati, a to su: kupnja predmeta faktoringa s pravom ili bez prava na regres, otkup mjenica te posredno ili neposredno povezani poslovi s poslovima faktoringa kao: izrada, analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih osoba, upravljanje potraživanjem, otkup tražbina, izdavanje pokrića kod inozemnog faktoringa. Sva ostala poslovanja kao: otkup dospjelih nenaplaćenih plasmana, otkup rizika itd., faktoring društvo ne smije vršiti jer se krše odredbe Zakona o faktoringu u Republici Hrvatskoj.¹⁵ Da bi faktoring društvo obavljalo djelatnosti na području Republike Hrvatske, mora zadovoljiti posebne uvjete, koji su definirani Zakonom o faktoringu. Tako članak 22. Zakona o faktoringu navodi da temeljni kapital faktoring društva ne smije biti manji od jedan (1) milijun kuna, te da mora biti u cjelosti uplaćen u novcu prije upisa osnivanja. Članak 23.

¹²Dostupno na: <https://www.hanfa.hr/leasing-i-factoring/registri/factoring-drustva/>

¹³ Zakon o faktoringu, čl.18

¹⁴ Zakon o faktoringu, čl.20

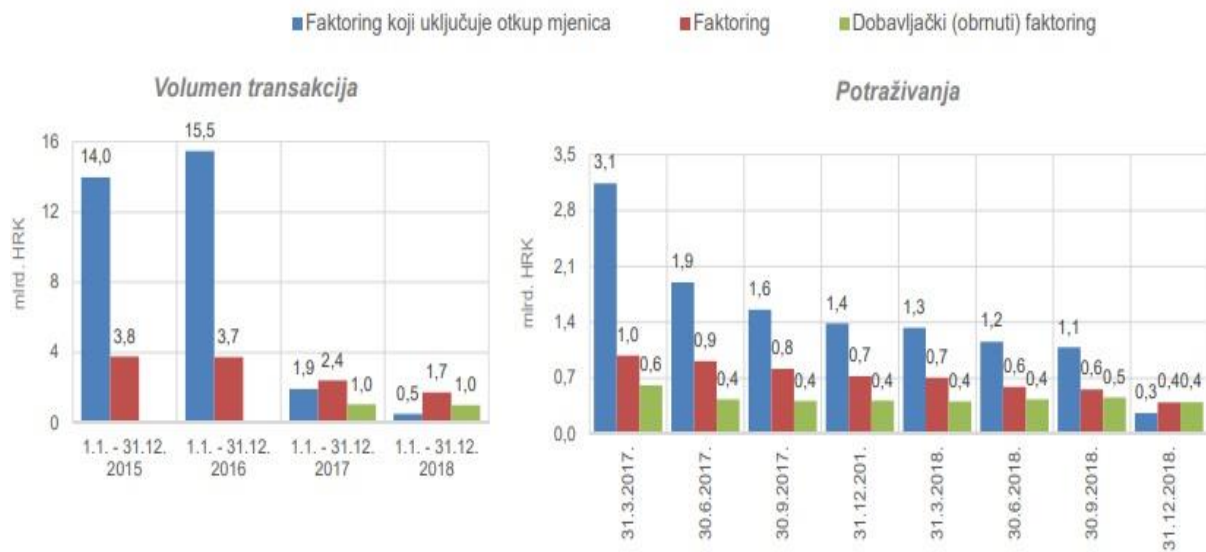
¹⁵ Zakon o faktoringu, čl.21

regulira temeljni kapital, te navodi da društvo mora održavati kapital u iznosu koji ne smije biti manji od jednog milijuna kuna. Ako kojim slučajem kapital padne ispod minimalne dozvoljene razine, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga može naložiti sankcije ili nadzorne mjere društvu. Prilikom osnivanja faktoring društva ako je određeno da to društvo bude dioničko društvo, tada dionice faktoring društva moraju glasiti na ime, te moraju biti izdane u nematerijalnom obliku.

Slika 4. Kretanje broja i aktive faktoring društva

Izvor: www.hanfa.hr

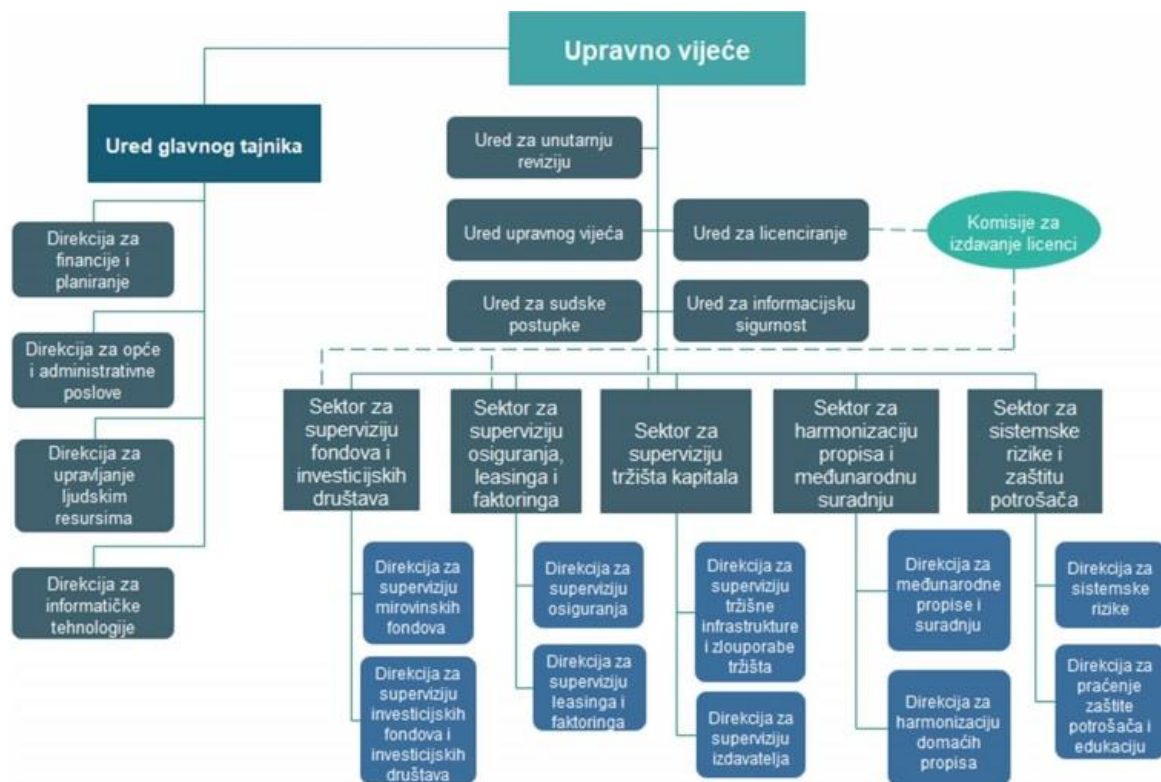
Slika 5. Struktura portfelja faktoring društva

Izvor: www.hanfa.hr

4.1. Uloga HANFE u poslovanju faktoringa

Osnovni cilj Hanfe je osiguranje legalnog i čistog poslovanja faktoring društava prema zakonitosti, procjenom sigurnosti i stabilnosti poslovanja, a radi zaštite interesa primatelja usluga faktoringa i javnog interesa, pridonosenja stabilnosti financijskog sustava te promicanja i očuvanja povjerenja u tržište faktoringa. Kroz poslove licenciranja, Hanfa sukladno Zakonu o faktoringu izdaje i oduzima dozvole, odobrenja i suglasnosti faktoring društvima kao i ovlaštenim osobama u faktoring društvima. Kroz postupak neposrednog i posrednog nadzora, Hanfa utvrđuje posluje li faktoring društvo u skladu sa zakonskim odredbama, propisima donesenima na temelju zakona, u skladu s propisima o upravljanju rizicima i drugim propisima, kao i u skladu s vlastitim pravilima i standardima, pravilima struke na način koji omogućuje uredno funkcioniranje faktoring društava.¹⁶

¹⁶ Dostupno na: <https://www.hanfa.hr/leasing-i-factoring/>

Slika 6. Organizacijska struktura HANFE

Izvor: www.hanfa.hr

Kretanje broja i aktive faktoring društva od 2006.godine do 2018.godine se prikazuje na grafičkom prikazu gdje se vidi i rast i pad broja društva i aktive faktoring društva.

Velika se zanimljivost događa kod strukture portfelja faktoring društva zbog volumena transakcija i potraživanja u milijardama Hrvatskih kuna (mlrd.HRK), tu spadaju faktoring koji uključuje otkup mjenica, sami faktoring te dobavljački odnosno obrnuti faktoring.

U obavljanju svojih javnih ovlasti Hanfa je ovlaštena: donositi provedbene propise na temelju Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, zakona koji uređuju tržište kapitala, investicijske i druge fondove, preuzimanje dioničkih društava, mirovinska osiguravajuća društva, leasing društva, osiguranje i reosiguranje te financijske usluge, kao i drugih zakona kada je to tim zakonima ovlaštena, obavljati nadzor poslovanja subjekata nadzora utvrđenih u propisima iz točke 1. te pravnih osoba koje se bave poslovima faktoringa, osim ako ih banke obavljaju unutar svoje registrirane djelatnosti, te nalagati mjere za uklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti, izdavati i oduzimati dozvole, odobrenja, licencije i suglasnosti za koje je ovlaštena na temelju posebnih propisa iz točke 1., poticati, organizirati i nadgledati mjere za učinkovito funkcioniranje financijskih tržišta, voditi knjige, evidencije i registre u

skladu s odredbama Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga i posebnih propisa iz točke 1., predlagati inicijative za donošenje zakona i drugih propisa te informirati javnost o načelima po kojima djeluju financijska tržišta, donositi podzakonske akte radi propisivanja uvjeta, načina i postupaka za jedinstveno obavljanje nadzora unutar svog djelokruga i nadležnosti te poduzimati druge mjere i obavljati druge poslove u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, izvješćivati ostala nadzorna, upravna i pravosudna tijela o svim pitanjima koja se neposredno ili posredno tiču njihove nadležnosti i djelokruga, povodom postupaka koji se vode pred tim tijelima, a u vezi su s postupcima iz djelokruga i nadležnosti Hanfe, davati mišljenja o provedbi Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga i posebnih propisa iz točke 1. na zahtjev stranaka u postupku ili osoba koje dokažu svoj pravni interes.¹⁷

Strateški ciljevi HANFE:

1. Očuvanje stabilnosti i sigurnosti financijskog sustava te jačanje zaštite korisnika kroz proaktivno prepoznavanje, praćenje i procjenjivanje rizika za utvrđivanje prioriteta i pravovremeno djelovanje

Očuvanje stabilnosti i sigurnosti financijskog sustava te jačanje zaštite korisnika ostaje u fokusu rada, zbog čega će usmjeriti svoje aktivnosti na rano prepoznavanje rizika i pravovremenu provedbu preventivnih i po potrebi korektivnih mjera. Navedeno uključuje analizu kretanja na financijskim tržištima, prepoznavanje i praćenje rizika kojima je sektor financijskih usluga izložen te transparentan i dosljedan nadzor sudionika financijskog tržišta temeljen na prepoznatim ključnim rizicima.

Za ostvarenje cilja planiraju sljedeće:

- u provedbi regulatornih i nadzornih aktivnosti staviti će dodatan naglasak na praćenje i utvrđivanje ključnih rizika na razini pojedinačnih subjekata nadzora i financijskog tržišta u cjelini
- razviti/redizajnirati sustav identifikacije i ocjene sistemskih rizika
- unaprijediti statističke podloge i statističke objave
- nadograditi sustav otkrivanja zlouporabe tržišta
- nastaviti s predlaganjem, usvajanjem i kontinuiranim aktualiziranjem regulatornih rješenja u skladu s potrebama i utvrđenim rizicima

¹⁷ Dostupno na: www.hanfa.hr

- doraditi proces zaprimanja i obrade pitanja subjekata nadzora (s ciljem smanjivanja rizika nastanka nepravilnosti) te ažurirati bazu mišljenja.

2. Jačanje svijesti o koristima i rizicima financijskih proizvoda i usluga te osnaživanje financijske pismenosti korisnika financijskih usluga i šire javnosti

U narednom trogodišnjem razdoblju planiraju intenzivirati aktivnosti usmjerene na podizanje razine financijske pismenosti korisnika financijskih usluga i šire javnosti kroz snažniji angažman u suradnji s obrazovnim ustanovama, ažuriranje sadržaja na internetskoj stranici i jačanje međuinstitucionalne suradnje s drugim dionicima na tom području. Putem analize i istraživanja trendova planiraju utvrditi razinu financijske pismenosti ciljanih skupina, s posebnim naglaskom na analizu financijske pismenosti učenika i studenata (s obzirom na to da su prema posljednjem istraživanju financijske pismenosti mladi bili skupina koja je pokazala najslabije rezultate). Na temelju rezultata istraživanja razvit će edukativne programe te održati predavanja, radionice i panele. Nastavit će i s jačanjem svijesti o koristima i rizicima financijskih proizvoda i usluga, uključujući i priopćenja za javnost i upozorenja o različitim rizičnim vrstama ulaganja i financijskih poslova.

3. Jačanje povjerenja u ulogu Hanfe kao regulatora financijskog sustava

- Jačanje međuinstitucionalne suradnje na domaćoj i međunarodnoj razini U razdoblju 2020. - 2022. planiraju produbiti i intenzivirati domaću suradnju, kao i suradnju s drugim regulatornim tijelima, međunarodnim institucijama te Vijećem EU-a.
- Jačanje profesionalne i transparentne komunikacije sa sudionicima na financijskom tržištu Navedeno planiraju ostvariti kroz otvorenu komunikaciju sa subjektima nadzora, koja će podići razinu poznavanja obveza koje proizlaze iz regulatornog okvira, unaprjeđenje poslova povezanih s predstavkama korisnika financijskih usluga, kao i unaprjeđenje dokumenata koje objavljujemo na internetskim stranicama.
- Jačanje kompetencija zaposlenika usmjerenih na ostvarivanje visokih profesionalnih standarda Za provedbu i ostvarenje svih ciljeva i aktivnosti u skladu s visokim profesionalnim standardima nužno je jačanje kompetencije zaposlenika. Iz tog razloga u narednom razdoblju planiraju unaprjeđenje sustava upravljanja ljudskim potencijalima kroz uvođenje sustava praćenja radne učinkovitosti zaposlenika, njihovo kontinuirano usavršavanje te privlačenje i zadržavanje iskusnog i stručnog kadra.

5. Financiranje faktoringom - primjer iz prakse

U nastavku će biti prikazane specifičnosti jednog faktoring financiranja. Kao primjer iz prakse odabrano je Adriatic Zagreb factoring d.o.o. jer je društvo licencirano za obavljanje poslova i pružanje usluga faktoringa od strane HANFE.

Adriatic Zagreb factoring d.o.o.za financijske usluge je društvo licencirano za obavljanje poslova faktoringa. Usluge temelje na dugogodišnjem iskustvu, profesionalnosti, potrebi jednostavnosti, brzine i dostupnosti njihovih usluga. Slušaju i razumiju svoje klijente i izgrađuju partnerski odnos.

Ključni podaci

- 2003. godine počinju s pružanjem usluga faktoringa;
- 2014. godine donesen je Zakon o faktoringu;
- 2015. godine su prvi dobili suglasnost (licencu) za pružanje usluga faktoringa i otad su pod nadzorom HANFA-e;
- Od 2015. godine su stalni i aktivni član FCI (Factors Chain International), najvećeg svjetskog udruženja pružatelja usluga faktoringa;
- U 2021. godini su jedni od 4 licencirana pružatelja usluga faktoringa u RH, s brojnim partnerima u inozemstvu.

Također nude mogućnost informativnog kalkulatora gdje se može izračunati iznos za isplatu i trošak otkupa.¹⁸

¹⁸ Dostupno na <https://www.azfactoring.hr/>

Unesite vrijednosti

Iznos otkupa potraživanja

% isplate predujma

Broj dana financiranja

Faktoring kamata godišnja

Faktoring naknada

Administrativna naknada

* Izračun je informativnog karaktera.

Izračun

Faktoring kamata	53.125,00
Faktoring naknada	100.000,00
Administrativna naknada	400,00
Ukupno bez PDV-a	153.525,00
PDV na naknadu	25.100,00
Sveukupni trošak	178.625,00
Trošak faktoringa - bez PDV-a	1,54%
Trošak faktoringa - s PDV-om	1,79%
Isplata predujma	8.321.375,00
Ostatak isplate	1.500.000,00
Iznos za isplatu	9.821.375,00

Slika 7. Informativni kalkulator

Izvor: <https://www.azfactoring.hr/>

U prikazanom izračunu na Slici 7. možemo vidjeti da za nominalni iznos potraživanja od 10.000.000,00 kn klijent će odmah dobiti iznos od 9.821.375,00kn. U kalkulatoru je bilo postavljeno da AZF isplaćuje odmah 85% od potraživanja, međutim zbog drugih troškova taj iznos na kraju ispada nešto manje od 10.000.000,00 kn. Nakon dospjeća potraživanja te kada kupac plati svoje dugovanje novom vjerovniku odnosno AZF-u, tada AZF isplaćuje ostatak iznosa svom klijentu u iznosu od 1.500.000,00 kn. Kada bi se tvrtka odlučila prodati svoje potraživanje faktoru, bila bi u gubitku od 1,79%. Međutim, taj iznos treba promatrati u kontekstu činjenice da je prodajom potraživanja prije njenog dospjeća tvrtka dobila gotovinu prije nego što je trebala, te je taj novac mogla koristiti za podmirivanje svojih obveza ili ulaganje te time nije dovela u pitanje vlastito poslovanje.

6. Zaključak

U radu se detaljnije razmatra financiranje faktoringom kao jedan novi i u hrvatskoj praksi još uvijek ne u potpunosti iskorišteni način financiranja poslovanja. Faktoring je posao u kojemu se kupuju potraživanja za prodanu robu ili izvršene usluge prije nego li dođu na naplatu. Predmet faktoringa za potrebe prijenosa može se dokazivati računom ili drugom ispravom prema kojoj isporučitelj dobara ili pružatelj usluga, odnosno osoba kojoj on naloži, obračunava isporučena dobra i obavljene usluge bez obzira na to kako se ta isprava naziva u poslovnom prometu, bilo u obliku pisanog dokumenta ili elektroničkog zapisa sukladno odgovarajućim propisima. Posao faktoringa ili obavljanje faktoringa u Republici Hrvatskoj može obavljati samo četiri društva koja posjeduju licence HANFE, tj. moraju biti usklađene sa Zakonom o faktoringu: ADRIATIC ZAGREB FACTORING d.o.o., ESC Factoring d.o.o., UXOR GRUPA d.o.o., CENTAR FAKTOR d.o.o.. Osnovni cilj Hanfe je osiguranje legalnog i čistog poslovanja faktoring društava prema zakonitosti, procjenom sigurnosti i stabilnosti poslovanja, a radi zaštite interesa primatelja usluga faktoringa i javnog interesa, pridonosenja stabilnosti financijskog sustava te promicanja i očuvanja povjerenja u tržište faktoringa. Na primjeru Adriatic Zagreb factoring d.o.o. za financijske usluge prikazan je jedan posao faktoringa čime se nastojalo ukazati da ovakav način financiranja korisnicima osigurava jednostavan i brz pristup potrebnim novčanim sredstvima.

7. Literatura

1. Zakon o faktoringu, Narodne Novine 94/14, 85/15, 41/16
2. PBZ faktoring, Što je faktoring?, dostupno na:
<http://faktoring.pbz.hr/stojefaktoring.html> (kolovoz 2018.)
3. AZ Factoring, Prednosti faktoringa, dostupno na:
<http://www.azfactoring.hr/page.aspx?cat=o%20faktoringu&page=prednosti%20faktoringa> (kolovoz 2018.)
4. AZ Factoring, Dostupno na:
<http://www.azfactoring.hr/page.aspx?cat=o%20faktoringu&page=%C5%A1to%20je%20faktoringa> (kolovoz 2018.)
5. Hanfa., Faktoring društva, dostupno na:
<https://www.hanfa.hr/leasingifaktoring/registri/faktoring-drustva/> (svibanj 2019.)
6. Hanfa upozorila: faktoring smije nuditi tek 6 društava., dostupno na:
<http://www.poslovni.hr/trzista/hanfa-upozorila-faktoring-smije-nuditi-tek-6drustava339809> (kolovoz 2018.)
7. Šlužbena stranica Hanfa., O nama., dostupno na: <https://www.hanfa.hr/o-nama/> (23.8.2019.)
8. Horak, H., Dumančić, K., Preložnjak, B., Šafranko, Z., Poljanec, K.: „Uvod u trgovačko pravo“, Ekonomski fakultet Zagreb, Zagreb, 2016.
9. OTP Banka, opći uvjeti faktoringa:
https://www.otpbanka.hr/sites/default/files/dokumenti/opci-uvjeti/opci_uvjeti_faktoringa.pdf
10. Erdin Hasanbegović, stručni članak, Časopis br.9, Fircon d.o.o. Mostar, 2011. (ISSN-1512-827X)
"FAKTORING – SUVREMENI OBLIK FINANCIRANJA"
11. Teb poslovno savjetovanje, dostupno na:
<https://www.teb.hr/novosti/2014/poboljsajte-likvidnost-faktoringom-i-forfaitingom/>

8. Ilustracije

Slika 1. Regresni i bezregresni faktoring

Slika 2. Dobavljači faktoring

Slika 3. Prednosti i nedostaci

Slika 4. Kretanje broja i aktive faktoring društva

Slika 5. Struktura portfelja faktoring društva

Slika 6. Organizacijska struktura HANFE

Slika 7. Informativni kalkulator

IZJAVA

Izjavljujem pod punom moralnom odgovornošću da sam završni rad izradio samostalno, isključivo znanjem stečenim na Odjelu za ekonomiju i poslovnu ekonomiju, služeći se navedenim izvorima podataka i uz stručno vodstvo mentorice izv. prof. dr. sc. Iris Lončar kojoj se još jednom srdačno zahvaljujem.

Karlo Krešić